

לדך שלקום

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זיע"א

י-ם	ת"א	ח'פ"ה	כ"ש
7:12	7:31	7:35	7:32
8:31	8:34	8:36	8:31
ר"ת:	9:18		

דבר ה'

טאכר השבעות באת מו"ח ע"ה
המקובל רבי בנימין שמואל'י שליט"א

קדושתן של ישראל

"מה טבו אהל'ך יעקב" (כד, ה)

"אמר רבי יוחנן, נאמר (במדבר כדב.) 'וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שכן לשבטיו'. מה ראה? ראה שאין פתחי אהליהם מכוונין זה לזה, אמר בלעם, ראויין הללו שתשרה עליהם שכניה". (ב"ב ס.)

בלעם, שכוחו בפיו ועינו רעה, רצה לראות בעיניו את מחנה ישראל, ע"מ שלקללתו ולעינו הרעה יהיה במה להיאחז, "וירא את ישראל שכן לשבטיו... וישא משלו ויאמר... מה טבו אהל'ך, יעקב. משכנת'ך, ישראל". "יעקב" ו"ישראל" נכתבו בלשון יחיד. "אהל'ך" ו"משכנת'ך" נכתבו בלשון רבים. על שראה את מעלת מחנה ישראל שהיו רבים, ולמרות זאת כל אחד שוכן באוהלו מתוך צניעות, ולא היתה לעינו הרעה של בלעם על מה לחול, וכך נהפכה קללתו לברכה.

חשובה ויקרה היא מעלת הצניעות, וכוללת בתוכה מידות טובות רבות. עד הצדיקים והחסידים הוכתרו במידה זו ונקראו "צנועים". על רבי עקיבא מספרת הגמרא, שראתה בו רחל - בתו של כלבא שבו, שהיה "צנוע ומעל" - כלומר, שהיה צנוע במעשיו ונוח לבריות, ומתוך כך הכירה ביכולתו לגדול בתורה ולהיות גדול הדור.

מהי אם כן מעלת הצניעות האמיתית? וכיצד אדם יכול לקנות מידה זו?

חז"ל הקדושים אמרו (ב"מ פ"ג): איסתרא בלגיאנא קיש קיש קריא. [מטבע אחת בתוך קופה - עושה רעש גדול]. מתי אדם מחפש שישמעו מה הוא עושה ופועל? כאשר הוא ריק מבפנים! ריקנות מולידה רעש לסביבה, וזאת על מנת לקבל לכל הפחות אישור מהסובב על ערך מעשי. שורש מידת הצניעות נובע אם כן משלימות בפנימיות האדם, כאשר אדם מגיע להרגשה שלימה עם עצמו, ומעשיו נעשים בשלמות מתוך רצון לקיים את מצוות בוראו, אין לו צורך לקבל אישור על כל מעשה טוב שהוא עושה, וודאי שאין הוא חפץ להבליט את אשר לו. ומתוך שאינו מונחה ע"פ תכתיבי החברה, יש לו את הכח לשמור על דברים הנעשים בביתו פנימה ולא לספרם בחוץ. בני זוג שסיגלו לעצמם את מידת הצניעות, ירכזו את כל כוחם לתוך ביתם שלהם, ולא יניחו לאיש זר לשזוף את מעשיהם בבית, אפילו לא לקרוביהם. אשה צנועה תשמור את עצמה בלבוש צנוע ומכבד, ואת מעלותיה תפנה רק לתוך ביתה. שכרם של הנוהגים בצניעות רב מאד, התנהגותם הצנועה מביאה לשלמות הבית ולבנים מוצלחים, כפי

שאמרו חז"ל על האשה הקמחית שזכתה לשבעה בנים כהנים גדולים, וזאת בזכות שהיתה שומרת ביותר על מידת הצניעות, כפי שהעידה על עצמה "מימי לא ראו קורות ביתי, קלעי ראשי ואמרת [-שפת] חלוקי (יומא מז.).

הצרה הגדולה ביותר היא שלא שומרים על הצניעות, הצניעות שומרת על הכל, אך כאשר לא שומרים על הצניעות, ובפרט צריך לשמור על הבחורים שלנו מחטאים, אם הבנות לא הולכות בלבוש צנוע, ובכך מחטיאות את הרבים וגורמות צרות גדולות בעולם. כל העולם עומד על הצניעות - "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם" עין רואה ולב חומד, מי שפוגם בעינים שלו, אומר רבינו האר"י שמתגלגל בעוף הנקרא "ראה", ויש בזה צער הכי גדול בעולם. וידע כל אחד כי אין אפטרופוס לעריות.

למה נקרא ה"אור החיים" - הקדוש?

הנה, השבוע הבא עלינו לטובה - חל יום פטירת האור החיים הקדוש. ולמה קראוהו 'קדוש'? כי הוא היה נזהר מאוד על הקדושה שלו, היה שומר את עינו ולא היה מוריד ידו מתחת לטבורו, וכשהיה הולך לצרכיו - היה מחליף כל מלבושיו וטובל בקדושה גדולה.

וקדושתו היתה נשגבה כל-כך עד שפעם המלך ביקש ממנו לעשות תכשיטים לחתונת בתו, אמנם מנהגו היה, שכאשר יש לו די מחסורו לצרכי ביתו, לא היה עושה לפרנסתו יותר מהנצרך. ולכן סירב להזמנה של המלך, וכשראה המלך כן, חמתו בערה בו וציווה להשליכו לגוב האריות. שם המתינו לו אריות רעבים שכבר לא בא אוכל לפיהם כמה ימים, רבינו חיים בן עטר זיע"א לא חשש, וכאשר לקחוהו נטל עמו ספרים להגות בהם בעמקי הבכא, ולאחר שהשליכוהו, ראו להפתעתם כי האריות בו וישבו לידו ככלבים נכנעים, ולקקו את רגליו. משראה כך המלך, הבין כי איש קדוש עומד לפניו, והציאו מאפילה לאורה. וכל זה בזכות שמירת אות ברית קודש, כפי שאומר הכתוב: וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך.

שכרו של השומר על קדושתו

עובדי ה' יודעים, כי לא רק הצניעות וההרחקה ממעשה-העבירה אסור, גם ההבטה וההסתכלות בדברי עבירה, אסורים הם. וישראל קדושים - נזהרים מלהביט בדברים האסורים עליהם. ומדה נכגד מדה - גם הקב"ה 'לא הביט און ביעקב' - אינו

מתיר לעין-הרע לשלוט בהם. ומי ששומר על עיניו, זוכה לדברים גדולים, ויש באפשרותו לפעול בעיניו הקדושות, גדולות ונצורות.

לפנינו ספור מרתק שארע עם תלמיד חכם אחד, בעת שלמד בישיבת "הנגב" בנתיבות. פעם אחת, כאשר עשה את דרכו לישיבה באוטובוס, הבחין כי לא הרחק ממקום מושבו יש דברים שהנפש היפה סולדת מהן. בלית ברירה וכדי להתרחק מן המראה, העתיק את מקומו לחלקו האחורי של האוטובוס. בהיותו עייף מטורח הדרך, נמנם קמעה, ובחלומו - אומרים לו כי מתחת לכסא עליו הוא יושב, מונחת פצצה. הוא התנער כמוכה הלם, ולא האמין לדבר החלום. אך ליתר בטחון התכופף, והבחין לתדהמתו כי אכן יש שם שקית חשודה אשר ממנה מבצצים מספר ענבים רקובים. הוא מישש מעט את השקית, ועד מהרה גילה כי היא מכילה חוטי חשמל, המחוברים לחומר ממולכד בגודל עצום...

אך תלמיד הישיבה בבהלה לנהג והודיע לו על "המציאא", הלה הוריד מיד את כל הנוסעים מן האוטובוס. חבלני המשטרה שהוזעקו למקום אמרו, כי אם חומר הנפץ היה מתפוצץ, חלילה, האוטובוס היה עף למרחק עשרות מטרים, ואיש לא היה יוצא ממנו חי, רח"ל. חומר הנפץ נוטרל בחסדי שמים ונוסעים רבים נצלו מאסון כבד. בעיתונים פורסם, כי בחור ישיבה גילה את הפצצה, אך לא הביאו את הספור במלואו...

משהגיע הבחור לישיבה בנתיבות, שם פניו אל הצדיק ה"בבא סאלי" והנה אך נכנס לחדר, עוד בטרם פצה את פיו, אמר לו הצדיק: "בחלום אדבר בו", וברכו. עוד גילה לו ה"בבא סאלי", כי המחבל שהניח את הפצצה כבר יושב בבית הסוהר... שמר הבחור את הדבר בלבו.

כעבור ימים מספר, הגיע מפקד משטרת נתיבות לביתו של הצדיק. ובא להתיעץ עמו על חקירות מסויימות שעמדו על הפרק. הבחור הניצל נפגש עם המפקד, ומסר לו את דברי ה"בבא סאלי" בדבר מעצרו של המחבל, גם המפקד נדהם למשמע אוזניו. התברר שהערבי שהניח את חומר הנפץ נאסר באותו יום על עבירה בטחונית קלה אחרת, ורק מספר שעות לאחר מכן נודע שהוא-הוא שהניח גם את הפצצה באוטובוס.

לדידנו, יש כאן מוסר השכל עצום, וישמע חכם ויוסיף לקח עד היכן מגיע שכרה של מצוה. לא תמיד זוכים לראות את השכר בברור כמו שארע לאותו בחור, אך חובה עלינו להאמין שהשכר הזה קיים. ואם הקב"ה הבטיח - אין דבר בעולם היכול למנעו מלתת את השכר. שבת שלום ומבורך.

קריאת שמע שעל המיטה

"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא" (כג, כד)

מי הוא עם גיבור כישראל, שבשעה שמאיר היום עומדים ומתגברים כארי לעבודת בוראם, בכמה שירים ובכמה תשבחות מתעסקים הם בתורה במשך כל היום אך בכל זאת בלילה לא ישכב עד יאכל טרף, כשאדם רוצה לשכב על מטתו מקדש את השם העליון וממליך אותו למעלה ולמטה. כמה בעלי דינים מתקשרים לפנייהם בשעה שפותחים פיהם על מטתם בשמע ישראל ומבקשים רחמים לפני המלך הקדוש בכמה פסוקים של רחמים (זוה"ק דף ריא).

א. התורה הסמיכה את הקימה "הן עם כלביא יקום" לשכיבה "לא ישכב עד יאכל טרף" ללמדך שקימת האדם בבוקר תלויה בצורת השכיבה כשהולך לישון, שהישן מתוך דברי תורה יקום בחשק לתורה ועבודת ה'.

ב. בכח קריאת שמע שעל המיטה הורג את המזיקים ויזהר מאוד לכוין בקריאת שמע שעל המיטה.

עין הרע

"וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שכן לשבטיו ותהי עליהם רוח אלהים" (כד, א)

השתא חמי מה כתיב, וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל. בעא לאסתכלא בהו בעינא בישא. ביה שעתא, אלמלא דאקדים לון קודשא בריך הוא אסוותא, הוה מאבד לון באסתכלותא דעיניו. ומאי אסוותא יבה קודשא בריך הוא לישראל בההיא שעתא. דא הוא דכתיב ותהי עליהם רוח אלהים. ותהי עליהם, על ישראל קאמר. כמאן דפריש סודרא על רישיה דינוקא, בגין דלא ישלוט בהו עיניו (זוה"ק דף ריא ע"ב).

א. טוב ונכון לכל אדם להזהר מלהראות מעלותיו ונכסיו רק יצניע עצמו שאין קשה מעין הרע, ונאמר הגיד לך אדם מה טוב וגו' והצנע לכת עם אלוך (ע"פ תנחומא ישן מקץ אות ח).

ב. ומכל מקום מי שחננו השי"ת לשון לימודים ויש לו כח השפעה לזכות את הרבים ברוב חכמה ודעת, אין לו להמנע מחשש עין הרע ומחובתו ללמד את הרבים ושומר מצוה לא ידע דבר רע (ענף עץ אבות).

ג. עשב הנקרא רודא מועיל לבטל עין הרע ולבטל כישוף, והנושא עשב זה יכוין בשם קדוש "רוטא" (ככר לאדן מסכת דרך ארץ זוטא פ"ו).

ד. סגולה נגד עין הרע שישים בוהן ידו השמאלית בידו הימנית, ובוהן ידו הימנית בידו השמאלית ויאמר אני פלוני בן פלוני מזרעו של יוסף באתי שאין עין הרע שולטת בו (מסכת ברכות דף נה ע"ב).

ה. אפילו מי שלא מזרעו של יוסף יכול לומר סגולה הנ"ל דכל עם ישראל נקראו בניו של יוסף שנאמר (תהילים עו, טו) גאלת בזרוע עמך בני יעקב ויוסף סלה (ענף עץ אבות).

ו. עוד נכון לביטול עין הרע לעשות בכל יום שישי התרת נדרים וקללות כמו שסיידר רבנו הרש"ש זיע"א ושם מבטלים גם עין הרע שהושם על האדם.

הקב"ה ברא לאדם ב' עינים באחת צריך להסתכל על המעלות של השני ובשניה חסרונות של עצמו

"ויען בלעם ויאמר אל עבדי בלק אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב וכו'" (כב, יח)

ובמדרש (תנחומא ו) אמרו: מכאן אתה למד שהיו בו שלושה דברים, אלו הן, עין רעה, רוח גבוהה, ונפש רחבה (ע"ש).

עד כמה צריך לזהר שלא להיות מתלמידיו של בלעם הרשע שהייתה לו עין רעה, להסתכל תמיד על השני בדברים הרעים שיש בו.

היה אומר אחד האדמור"ם, למה הקדוש ברוך הוא ברא לאדם ב' עיניים? שבאחת צריך להסתכל על המעלות של השני, ובשניה צריך להסתכל על החסרונות שלו עצמו, אך טבע האדם להפך את היוצרות, בעין אחת מסתכל על המעלות שלו עצמו, ובעין השניה רואה את חסרונותיו של השני.

מספרים על מלך שהיה עיוור בעין אחת, ורצה שיציירו את דיוקנו למען יהיה למזכרת ימים רבים, על כן קרא לשלושה ציירים בעלי שם עולמי, ואמר להם שמי שיצליח לצייר אותו בצורה טובה עד שיהיה מרוצה מהציור, יקדם אותו בתפקידו וייתן לו כסף רב. לאחר יגיעה רבה הצייר הראשון גמר את ציורו להפליא, אך המלך אמר לו שהוא פגע בכבודו, על שצייר אותו כשהוא עיוור בעינו האחת. על כן גזר עליו המלך גזר דין מוות. כששמע זאת הצייר השני, צייר את המלך כשהוא פיקח בשתי עיניו, אך גם לזה המלך אמר שהוא פגע בכבודו, שכן הוא עיוור בעינו האחת וכיצד מצייירו שלא כדיוקנו. על כן שלח אותו לשנת מאסר.

הצייר השלישי היה חכם דיו, צייר את המלך כאשר הוא בתנוחה כזאת, שרואים אותו מהצד שרק העין הפקוחה נראית והעין הפגועה אינה נראית. המלך התפעל מאוד מהתמונה, נתן לו את משכורתו בעין יפה ואף קידמו בדרגות.

למדים אנו מכך, שהאדם צריך לדעת לראות את השני בעין יפה גם אם יש בשני מומים. לראות את המעלות של השני ולא את חסרונותיו, ובוודאי שלא לתת להם דגש.

עשיית גדרים וסייגים ובפרט בשמירת עיניים ובענייני יראת שמים

"ויעמד מלאך ה' במשעול הפרמים גדר מזה וגדר מזה" (כב, כד)

פירש בספר 'חומת אריאל' שתיבת 'במשעול' ראשי תיבות שכר מצווה בהאי עלמא ליכא (קידושין לט:), ורומז בזה, שבלעם רצה לקלל את בני ישראל, אך מאחר שידע שלא יוכל להפסידם מעולם הבא, על כן בא בטענה שאין לתת להם שכר בעולם הזה כיוון ששכר מצווה בהאי עלמא ליכא. הוסיף על זה בערוגת הבושם (ד"ה ויעמוד) שעל כן העמידו מן השמים את המלאך בין 'גדרות', והיתה בכך תשובה על טענת בלעם, כי אף ששכר מצווה בהאי עלמא ליכא, אך עשיית גדרים וסייגים משתלם שכרם בעולם הזה, ומאחר שמדרכם של בני ישראל לעשות תמיד 'גדר מזה וגדר מזה', על כן 'בדין' הוא שלא יוכל לקללם 'כי ברוך הוא'. וללמד בא על חובת עשיית גדרים וסייגים המרחיקים את האדם מן העבירה, אך בלא גדר קרוב הוא ליפול ולהיכשל ח"ו, וקל וחומר אם הוא 'פורץ גדר'.

סגולה לכאב שיניים ולהנצל מכל רע

עם סגולה
סגולות מועילות במקורות
מוסמכים

לא עוול בכפן, יזהר בכל עוז לא להשיב והיא סגולה בדוקה שתבוא לו איזה טובה וגם אם נגזר עליו ח"ו איזה רעות מתבטלות (סג"ר ב, ד). ושמעתי אומרים שהברכה אשר יברך בשעה זו ששמע חרפתו ושותק עושה פירות ופירי פירות.

תיבות ל"ב נגד חוטי הציצית שהם ל"ב חוטים מכוונים כנגד ל"ב נתיבות חכמה, וכן ידוע שיש ל"ב שיניים (כה"ח יא, סק"ז; כד, סק"ב).
להנצל מכל רעה: ישמע חרפתו ולא ישיב, דהיינו אם באו עליו אנשים רעים וביישוהו וחרפוהו על

לכאב שיניים:
סגולת הציצית היא שלא יהיה לו כאב שיניים וכמ"ש בספר דרך ישרה, ולכן כשמברך "להתעטף בציצית" יכוין ראשי

שאלה: ספר תורה שנמצא בו טעות באמצע הקריאה האם פוסק מיד או שמסיים את העלייה? תשובה: פוסק מיד וממשיך הקריאה בספר הכשר ומברך לאחריו ואינו חוזר לברך לפניו וכן בין גברא לגברא מוציא ספר אחר וקורא (חזו"ע שבת ב' עמוד שיח ע"פ מרן הבית יוסף הל' ס"ת ס' רט).

שאלה: האם מותר לשתות קפה שמכין אותו גוי? תשובה: לשתות קפה במסעדה של גויים שיושבים שם יהודים וגויים אסור משום חתנות, אולם קפה שמכין הגוי בבית היהודי או אפי' בבית הגוי מותר לשתות ואין בו משום בישולי גויים היות והקפה טפל למים וברכתו שהכל (ש"ע י"ד ס' קיד סעיף א, בן איש חי פ' חוקת סעיף ט"ז, יב"א ח"ט א"ח ס' עט).

שאלה: תינוק הבוכה בלילה ומפריע לשכנים, האם השכנים יכולים למחות בהורים להשתיק התינוק? תשובה: אם ההורים סבורים שלתועלת התינוק עדיף שינחווהו לבכות, אי אפשר לחייב את ההורים להשתיקו. אמנם אם זה מצבים שבנ"א אינם יכולים לסובלם, כגון בכי שאינו חד פעמי בלילה, אלא הוא מתגבר ומתחדש כל הזמן יכולים השכנים לערב (ע"י חוט השני מילי דנויקן קנו ס"ב עמ' רפ).

רבי מרדכי עטייה - י"ד תמוז

נולד באר"ץ בשנת תרנ"ח לאביו איש צדיק תמים, שומר אמונים רבי ישועה (פראג) ולאמו הצדקת בתו של הגאון רבי יצחק לבטון, בגיל רך מאד עלה עם הוריו לירושלים, וקיבל את חינוכו בין ברכי חכמים בת"ו וישיבותיה של ירושלים שבין החומות. בגיל שש - שבע התייתם מאביו, וימי ילדותו עברו עליו תוך עוני וצער רב. למד תורה בדוחק בלחם צר ומים לחץ, בימי מלחמת העולם הראשונה ברח לאר"ץ וישב שם מספר שנים. יחד עם בן דודתו הרה"ג יצחק הדאיה, הקהיל קהילות והרביץ תורה ברבים. בשנת תר"ף נשא את הרבנית אלגרה בתו של איש עניו צדיק וכשר רבי אליהו חצני הלוי. בתרפ"ב, היגר לעיר מכסיקו. בעיר זו מצא עזובה רוחנית משוועת, קהילה ללא תורה, ללא ביהכ"ס ללא מקוה וללא שחיטה כשרה. וראה עצמו כשליח ההשגחה העליונה וקיים בעצמו "במקום שאין איש השתדל להיות איש". מי יודע מה היה גורלה של קהילה זו אילו לא מאמציו הכבירים. שנים רבות לחם יחידי בעוז רוח לביעור העם הארצות, מלחמתו נשאה פרי ונתנה תוצאות רבות. במאמצים כבירים, ובתנאים קשים מאד זכה לבנות ביהכ"ס מפואר, ובו מקוה טהרה משוכלל. ביהכ"ס זה הפך למרכז החיים הרוחניים של הקהילה שהיתה מורכבת ברובה מיוצאי ארם צובה. חוץ מהתפלות בציבור בוקר וערב, התנהלו בו שיעורי תורה לנוער ולמבוגרים, ואף ת"ת וישיבה קטנה. בשבתות היה ביהכ"ס מלא קבוצות קבוצות של לומדים במשך כל היום כולו. בדרשותיו הקבועות בשבתות וימים טובים שנאמרם בשפה הערבית זכה להשיב רבים מעון, להצילם מטמיעה רוחנית ולהחזירם לחיי תורה ומצוות.

וזכרוני שלמד קבלה בישיבתינו הקדושה אצל מור' המקובל האלהי כמוה"ר מרדכי שרעבי זצוק"ל והיה שמח בלימוד ואנחנו למדנו אצלו בתור בחורים עוד, ועוד שבמלחמת ששת הימים היה עושה ג"כ תפילות ופסוק קרבו גוים לשמוע ואנחנו היינו ילדים ולוקח אותנו לומר בקול רם קרבו גוים לשמוע ותפילות ותחנונים. וכן זכרוני שהלכנו איתו בערב פורים אחד לעשות תפילות במקום בנין הסתדרות בשטראוס ששם יש איזה קבר של איזה שך ואמר שכאן נעשה תפילות נצר ימות וכך היה. זיקה מיוחדת היתה לו ללימוד הקבלה אליה נמשך מילדותו, וכאשר זכה לשבת ישיבת קבע בירושלים, התמסר ללימוד זה, הזכה לראות ברכה בלימודו. בשנת תשכ"ז ייסד ישיבה ללימודי הקבלה וקראה בשם "החיים והשלום" לזכרו של בנו הצעיר רבי חיים שנפטר בקי"ש, וע"ש ידיו הגדול ר' יצחק שלום מארה"ב. בשנות קיומה של הישיבה זכה ללמד עשרות מאברכי הישיבות בירושלים, את תורת הקבלה, ורבים מהם ממשיכים בלימוד זה, ומחס שמלמדים גם אחרים. באהבתו הגדולה לתורת הקבלה. שם אל לבו להוציא לאור ספרי קבלה חכה אמנם להוציא לאור רבים מספרים אלה על אף שלימוד זה הוא נחלתם של יחידים. בעזרת ספרים אלה זכה שלימוד זה הופך להיות נחלתם של רבים. זכו בנו רבי אליהו ונכדו רבי מרדכי הנקרא ע"ש סבו, להמשיך ולנהל ישיבה זו לאחר פטירתו ואף להרחיבה והחל מר"ח חשון תשל"ט זכו לפתוח ישיבה לאברכים בעלי תשובה (שזה היתה משאת חיי להחזיר רבים מעון) וקראו לה על שמו "עטרת מרדכי" וכיום לומדים בה כמה עשרות אברכים בעלי תשובה, כ"י. וגם זכה לראות לעת שיבתו, את כל יוצאי חלציו, מבנו הבכור רבי ישועה זצ"ל, "בדל"ט רבי אליהו הי"ו ומשש בנוותיו שחייו, נכדים ונכדות, כולם דור ישרים יבורך, יראי ה' הולכים כולם בדרך התורה והמצוה. זו היתה שמחתו היחידה עלי אדמתו שזכה לכך בזכות ישיבת א"י, ומסירותו הגדולה לזכות לשבת בה. כארבעה חדשים לפני פטירתו היה מרותק לגמרי למטותו, ובאור ליום י"ד בתמוז תשל"ח השיב את נשמתו הטהורה לבוראה, וחבל על דאבדין ולא משתכחין. הובא למנוחות בהר הזיתים בירושלים.

שאלה: מי שבנה חצר מתחת למרפסת חבירו, ולצורך התקרה משתמש ברצפת המרפסת שנעשית גג לחדרו, וחבירו תובע שישתתף עמו בהוצאות המרפסת, האם חייב לשלם לו? תשובה: חייב לשלם לחבירו עבור חצי מהוצאות הגג כפי מה שנהנה, ולא נפטר מטעם זה נהנה וזה לא חסר, כיוון שגילה דעתו דניחא ליה בהוצאה (ע"י פתחי חושן גניבה פ"ח הערה כב).

שאלה: ציבור שארע להם אונס ולא קראו בס"ת בשבת האם בשבת הבאה יקראו שתי פרשות אחת של שבת זו ואחת של השבת הקודמת? תשובה: יקראו את שתי הפרשות. ודוקא יחיד שלא שמע את הפרשה אינו צריך להשלים אותה בשבת שאחר כך דקריאה בספר תורה היא חובת ציבור ולא חובת יחיד (דחובת יחיד היא ב' מקרא ואחד תרגום, ועיין תזון עובדיה שבת ב' עמוד שכת).

שאלה: בבניין משותף שחלק מהשכנים מעוניינים להניח עציצים או תמונות או מראה בכניסה לבניין וכד', האם יכולים לכפות על שאר השכנים להשתתף בזה? תשובה: אינם יכולים לכופו שאר השכנים להשתתף בזה, אם אינם רוצים ולא נהנים בזה (ע"י בחשוקי חמד ע"ז כט א).

[הרבנים המשיבים:] הרה"ג משה בניזרי, הרב דן צביון והרה"ג ינון שמש]

ליזהר בחומרות הזוהר

כאשר יש מחלוקת בין המקובלים לפוסקי הפשט האם צריך לפסוק הלכה כהמקובלים או כהפשטנים אין אנו באים עתה להכריע בזה, רק נחתינן עתה לבאר אם יש צורך לאדם עצמו באשר הוא לנהוג לעצמו בביתו ובחומותיו כהנהגת הזהר הקדוש והמקובלים כאשר נודע לו הנהגה זו או שאין מוטל על האדם לנהוג בהנהגות קדושים כל עוד אינו במדרגה מסויימת.

ואכן ראיתי שמרן החיד"א דיבר בזה בספר פתח עינים (סנהדרין צח). וז"ל: ולכן סמוך לדורות שאחר אלף שנה מהחורבן נתגלה אור הזהר להגן על הדורות, ונתגלו החומרות והעונשים למען ישמעו ויראו, כי השעה צריכה בתגבורת הקלי' ובחטא נוסף מעיכות המשיח, ובודאי גדולי דורות הראשונים היו נוהגים כל חומרות וקדושות, אך המון העם לא ידעו את כל תוקף החומרות והעונשים ומוטב שיהיו שוגגין, ולא היתה הקלי' מתגברת כ"כ, אבל עתה בדורות האחרונים כי גבר אויב הסט"א אנו צריכים לכל החומרות שהתגלו, השומע ישמע ואשר לא שומע יענש כי עוונותיו צר"ף יצרפ"ו לעכב המשיח ושהסט"א גברה, והוא

קצת על דרך מה שכתב בטעם חומרת איסור סתם יינם לגדור גדר נגד הסט"א הגוברת יותר מדורות ראשונים, עכ"ל.

ואמנם מפשט דברי החיד"א נראה שהוא חיוב גמור על כל אדם באשר הוא לנהוג בימינו כל חומרות הזהר והקבלה אך יש שסייגו את הדבר שאין זה חיוב גמור וכאשר תראה בספר פלא יועץ ערך חסידות שכתב וז"ל: הנה כי כן חיובא רמיא למעבד כל מלי דחסידותא על פי הזהר הקדוש והאר"י ז"ל, כי הוא בונה בשמים עליותיו ועושה נחת רוח ליוצרו. והאיש האוהב את ה' אהבה עזה כראוי לא יכבד עליו שום דבר לעשותו, כי אוהבי ה' באמת יאמרו מי יתן מותנו לעשות נחת רוח ליוצרנו, וכדכתיב (שה"ש א ג) על כן על מות אהבוך.

וסיים בסוף דבריו שם: אמנם לא נאמרו כל השעורין הללו אלא למצניעיהן (שבת עו, ב), ואם בכל מלי כתיב (מיכה ו ח) והצנע לכת עם אלקיך. על אחת כמה וכמה במלי דחסידותא, שלא כל הרוצה לטול את השם יטול. ויש לך אדם שחושב לעשות מצוה וחסידות ויחנ"ו בחסרות ומחזי כיוהרא, ונותן מקום לחטא ולדבר עליו תועה. והכל לפי מה שהוא אדם ולפי המקום ולפי הענין, פעמים שבטולה של תורה זהו קיומה. ומה טוב ומה נעים לקים מאמר נעים זמירות ישראל אתהלך בתם לבבי בקרב ביתי (תהלים קא ב). וזה כלל גדול בכל מלי דחסידות ויראת שמים שבפעם שיוכל לקים דבר טוב יקיים, והדבר שיוכל לעשות יעשה ואינן מעכבות זו את זו, ובה יקבל שכר טוב על אשר לא עשה מפני סבה, כאלו עשה. עכ"ל.

הכומר שהתנהג כיהודי

ונתעלה בשיביה, והנה ההוכחה להישגיו. אבל שאלה אחת לי אליך, מדוע עשית לי זאת? הכומר פרץ בבכי והשיב: בהיותי כומר, קיבלתי שנה אחת, שנת שבתון - שנת חופשה בתשלום. לא ידעתי, כיצד אעביר שנה זאת. שמעתי על קבוצה של כמרים, אשר נוסעים לארץ ישראל לשבוע ימים, והחלטתי להצטרף אליהם, ביודעי שיש שם מקומות מעניינים לבקר. היינו אמורים לחזור ביום ראשון. בליל שבת שלפני כן, טיילתי בעיר העתיקה להנאתי. הגעתי לכותל המערבי, שם שמעתי שמתפללים תפילת ליל שבת. מאוד נהניתי מתפילתם, והמתנתי שם עד שהתפילה תסתיים.

בסיום התפילה, נישא אלי יהודי ושאל, האם יש לי מקום לאכול בו ואם אני מעוניין להתלוות אליו ולאכול אצלו? הנהנתי בראשי והסכמתי להתלוות אליו. האיש צירף עוד מספר אנשים נוספים לסעודה. בסוף הארוחה אמר המארח, כי הוא מזמין את כולם, גם מחר, לבוא לסעוד אצלו. גם למחרת הגעתי. בסוף הסעודה אמר המארח, כי הוא מארח את כולם בשמחה. אך יש לו רק בקשה אחת. יש יהודי בשם "נח וינברג", אני מבקש מכם שתשמעו ממנו שיחה בת שעה אחת, והיה זה שכרי על הארוחות. הכומר שמע זאת ומיד הסכים. נישא לשמוע את שיחתו של הרב וינברג, ומאוד התרשם. אז גמלה החלטה בליבו, שיש לו מה לעשות בשנת השבתון... להישאר בשיבת "אש התורה" בראשות הרב נח וינברג. חזר הכומר לחבריו ואמר להם, המשיכו בדרככם ואני אתעכב עוד בארץ ישראל.

חזר הכומר לשיבת "אש התורה" ובמשך השנה הספיק ללמוד א-ב, חמישה חומשי תורה, ושישה סדרי משנה. בסוף השנה, נישא לרב שלימדו והשיב לו כי נגמרה לו שנת החופשה, ושחייב הוא לחזור לעיסוקו. אמר לו הרב כי לאחר שלמד כל כך הרבה, חבל שהכול ירד לטמיון. על כן כדאי, שימשיך ללמוד בשיביה. שכנועי הרב לא עזרו, והם החליטו לגשת לרב וינברג כדי לשמוע הפצתו. הרב חזר ואמר, שעליו להישאר לאחר שהספיק ולמד כל כך הרבה במשך השנה. אבל הכומר לא השתכנע, עד שלבסוף התוודה... אמר הכומר, אומר לראש הישיבה את האמת. אני גוי, ועבודתי היא ככומר ועלי לשוב לעבודתי. שמע זאת הרב וינברג ומיד צעק, אם כך, אינני סולח לך על כל השנה שלימדנו אותך תורה (שהרי אסור ללמד גוי תורה), ואין לך כלל מחילה לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. הכומר, שלא ציפה לתגובה כה חריפה נבהל והחל לבכות. ביקש מחילה מהרב, אולם הרב לא הסכים למחול. לבסוף הוסיף, יהיה לך מחילה, באם פעם יבוא אליך יהודי, ותעביר לו את כל מה שלמדת בשיביה.

אמר הכומר לבחור, הנה, לאחר שנים רבות שהמתנתי בסבלנות שיבוא אלי יהודי, הגעת אלי. העברתי לך, את כל מה שלמדתי בשיביה. ועכשיו, כשהינך חוזר אלי עם תעודה שנבחנת על הגמרא, בשבילי זהו אות מן השמים, שנמחל לי על שנת הלימודים בשיביה (הרב פינחס בלום מפי אחד העידים למעשה).

בחור יהודי, אשר היה רחוק מיהדותו, רצה ללמוד מקצוע. ולכן נישא לגימנסיה, בכדי להירשם ללימודים. בראש הגימנסיה, עמד כומר.

באחד משלבי הקבלה, נישא הבחור לראיון אצל הכומר. שאל אותו הכומר, האם הוא יהודי. התלבט הבחור כיצד לענות. מאחר שאם יענה את האמת, יתכן שלא יקבלו אותו עקב היותו יהודי. לעומת זאת, אם ישקר ויאמר שאינו יהודי, אולי תתברר האמת, ואז ודאי שלא יקבלו אותו. לכן החליט לומר את האמת, שהינו יהודי. כאשר שמע זאת הכומר, ענה לו שהוא יקבלו ללימודים, אך יש לו תנאי לקבלה... התנאי היה, שבכל יום אחר הצהרים, לאחר סיום הלימודים, הבחור יגש למשרד הכומר, והכומר ילמד אותו, את אותיות ה-א-ב. הבחור ששאיפתו העיקרית היתה להתקבל לגימנסיה, הסכים בליט ברירה, לתנאי המוח. לאחר שנסתיימה השנה, גמר הבחור ללמוד עם הכומר, את כל אותיות ה-א-ב. קרא לו הכומר ואמר לו, כי אם מעוניין הוא להמשיך ללמוד בגימנסיה גם בשנה הבאה, עליו לבוא אליו, וללמוד אצלו במהלך השנה השניה, שיעור פרטי ב... חומש. לבחור לא הייתה כל ברירה, ושוב נענה לבקשה המוזרה. בסוף השנה, לאחר שגמר הבחור ללמוד את כל חמשת חומשי תורה מפי הכומר, קרא לו הכומר ואמר לו, שאם הוא מעוניין להישאר בגימנסיה, זה בתנאי שיבוא אליו גם בשנה הבאה לשיעור פרטי אחת-ב... משניות. הבחור שוב נענה לבקשה. כך במהלך השנה השלישית, לימד הכומר את הבחור, את כל ששת סדרי משנה.

בסוף השנה, קרא הכומר לבחור ואמר לו כי עד כאן היה מסוגל ללמדו, אבל מכאן ואילך, איננו מסוגל. על כן, באם הוא מעוניין להמשיך ללמוד בגימנסיה, עליו ללמוד גמרא. הכומר הפנה אותו למקום, שנמצא כמה רחובות לידם. שם יש ישיבה בשם "נר ישראל בולטימור", אשר בראשה עומד הרב רודרמן. הוא יוכל לעזור לך וללמד אותך גמרא. לאחר שלמד שם גמרא, תוכל לחזור וללמוד אצלו בגימנסיה. הבחור, בליט ברירה, ברצונו ללמוד בגימנסיה, עמד שוב בבקשה המוזרה של הכומר. נישא הבחור לשיבת "נר ישראל בולטימור", וחיפש את הרב רודרמן. כשמצא אותו, שאל אותו הרב לחפצו. אמר לו, כי בא ללמוד גמרא. הבחור, שלא נראה כלל כיהודי, גרם לפליאתו של הרב. שאל אותו הרב, האם הינו יהודי, השיב לו הבחור בחיוב. אמר לו הרב רודרמן, כי אינו יכול ללמדו גמרא ועליו קודם ללכת ללמוד א-ב. השיב לו הבחור, כי זאת כבר יודע. אמר לו הרב, צריך ללמוד חומש. השיב לו הבחור, גם את זאת אני יודע. אמר לו, משניות אתה צריך ללמוד. השיב לו, שגם משניות כבר יודע. הרב רודרמן התפעל ובחן אותו, וראה שאכן הוא יודע. שאל אותו הרב, מי שלח אותך אלינו? אמר לו, הכומר מהגימנסיה... הרב רודרמן קיבלו לשיביה, והבחור עלה ונתעלה ונהיה לבן תורה אמיתי, עד שלבסוף נבחן על מסכת שלמה והצליח. גם תעודה קיבל בגין הצלחתו, עם תעודה זו רץ אל הכומר. נישא לכומר ואמר לו, שבזכותו הצליח

שיעורים קבועים מתו"ר שליט"א

שיעור דף היומי

מתקיים בכל בוקר בשעה 9:00
בישיבת נהר שלום רחוב שילה 6 י-ם

שיעור הזוהר העולמי

מתקיים בכל יום ראשון בשעה 19:00
בהיכל בית המדרש "נהר שלום"

שיעור הלכה ומוסר

מתקיים בכל יום שלישי בשעה 18:00
בבית הכנסת המיישי"ר רחוב אורט ישראל 4 בת-ים

ברוכים הבאים!

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכני"ר ח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com
לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000

50	60	99	160	210	99	10	20	99	10	50
----	----	----	-----	-----	----	----	----	----	----	----